

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФОРІЄНТАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Ренко І. П., Демидчук І. В.

Профорієнтаційна складова сьогодні позиціонується як окрема галузь культури, зокрема освіти. У нормативно-правових документах: Державній національній програмі «Освіта» (Україна ХХІ століття), Концепції державної системи професійної орієнтації населення, – виділено як одну з найактуальніших у суспільстві проблеми підготовки підростаючого покоління до свідомого й адекватного професійного самовизначення, до майбутньої творчої й продуктивної праці [1].

Як зазначено у «Положенні про організацію професійної орієнтації населення» професійна орієнтація (від фр. *orientation* – установка) – комплекс психолого-педагогічних і методичних заходів, спрямованих на оптимізацію процесу працевлаштування молоді [2].

Важливість теми обумовлена сучасними тенденціями у сфері профорієнтаційної роботи, адже впровадження нових інформаційних технологій створює умови для здійснення особистістю самостійного та усвідомленого життєвого і професійного виборів.

Різні аспекти використання можливостей мережі Інтернет для організації профорієнтаційної роботи висвітлені в публікаціях Р. Гуревича, Н. Морзе, А. Співаковського. Педагогічні засади функціонування інформаційно-освітнього порталу з професійного консультування молоді у мережі Інтернет розкрито у науковому дослідженні В. Осадчого. Інформаційне забезпечення інтелектуальних систем професійної орієнтації досліджував А. Берко.

Мета роботи полягає у висвітленні можливостей використання сучасних інформаційних технологій у профорієнтаційній діяльності вищого навчального закладу.

Системна профорієнтаційна робота повинна охоплювати усі етапи професійного самовизначення людини і продовжуватися з набуттям певної професії. Для кожного етапу (до профільна орієнтація, профільна, професійна) повинні бути свої форми, методи, зміст, залежно від вікових і психологічних особливостей кожної особистості.

Профорієнтаційна діяльність викладачів педагогічних ВНЗ має реалізуватися в процесі: професійної діагностики, професійної інформації, професійної консультації, професійного добору, професійного відбору та професійної адаптації.

Профорієнтаційна діяльність ВНЗ передбачає дотримання і реалізацію наступних принципів: систематичності і наступності; диференціації та індивідуалізації, що передбачає опору на диференційований і індивідуальний підхід до учнів; оптимізації в поєднанні масових, групових, індивідуальних і практичних форм профорієнтаційної роботи з учнями; взаємозв'язку вищого навчального закладу, школи, сім'ї; психологізації профорієнтаційної роботи [4].

Серед пріоритетних завдань профорієнтаційної роботи доцільно відокремити: організацію агітаційно-роз'яснювальної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах; рекламно-інформаційну діяльність у засобах масової інформації; участь у виставках, конкурсах, ярмарках, презентаціях; проведення Днів відкритих дверей та Днів гостинності; організацію навчального процесу у профільних класах; співробітництво за договорами з міністерствами, організаціями, установами, підприємствами, навчальними закладами [3].

За останні десятиліття в системі профорієнтації стали все частіше впроваджуватися активні форми і методи профорієнтації, як наприклад кейс-метод, арт-терапевтичні методики, експрес-діагностика тощо, а також спостерігається тенденція наповнення новим змістом вже наявних, відповідно

до особливостей систем освіти на сучасному етапі розвитку: залучення випускників, які успішно працевлаштувалися в якості консультантів в освітній заклад; надання інформаційно-довідкової підтримки учням, педагогам, батькам; розміщення на сайті вишу інформації про випускників, у яких успішно склалася професійна кар'єра; віртуальний кабінет профорієнтації (створений в мережі Internet) покликаний допомогти учням познайомитися з описами професії, отримати інформацію про вищий навчальний заклад, подивитися відеоматеріали про професію, ознайомитися із рекламними матеріалами); проведення конкурсів (Інтернет – олімпіад з профільних дисципліни навчального закладу) [4].

Серед засобів сучасних інформаційних технологій для здійснення профорієнтаційної роботи ВНЗ виділяють: програмне забезпечення загального призначення; поштові сервери; хмарні сховища; програми для спільного створення та збереження документів профорієнтаційної тематики; сервіси створення та проведення опитувань; соціальні мережі, освітні спільноти з профорієнтаційними матеріалами; сервіси для створення сайтів.

Узагальнюючи наведений комплекс напрямків здійснення профорієнтаційної роботи, наголошуємо, що це довготривала, цілеспрямована та злагоджена діяльність усього колективу вищого навчального закладу [5].

Отже, використання сучасних інформаційних технологій має значний потенціал для профорієнтаційної роботи кафедри. А пошукові системи мережі Інтернет є ефективними засобами розповсюдження профорієнтаційної інформації серед цільової аудиторії. Мережа Інтернет дає змогу розповсюджувати всю корисну інформацію щодо професійної орієнтації кафедри вищого навчального закладу.

Список використаних джерел

1. Білан Б. С. Інформатика та інформаційні технології : європ. кредит.-трансфер. система : навч. посіб. для студ. напрямів підготов. 6.030601 «Менеджмент», 6.030504 «Економіка п-ва», 6.030505 «Упр. персоналом та економіка праці», 6.030508 «Фінанси і кредит», 6.030509 «Облік і аудит» / Б. С. Білан, І. М. Карпович ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. – Рівне : НУВГП, 2010. – 191 с.
2. Гаращенко Ф. Г. Розвиток методів і технологій моделювання та оптимізації складних систем : монографія / Ф. Г. Гаращенко, О. Ф. Волошин, М. Ф. Кириченко, Ю. В. Крак, В. В. Пічкур, В. А. Стоян; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К. : [Сталь], 2009. – 667 с.
3. Костюков В. П. Інформаційний працівник : [навч. посіб.] / В. П. Костюков, Є. В. Мотурнак. - Київ, 2011. - 335 с.
4. Концепція профільного навчання в старшій школі : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 21.10.13 №1456 – 15 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/37784.
5. Титова С. В. Эффективный метод профориентационной деятельности ВУЗа / С. В. Титова // Мир современной науки. – 2011. – № 6. – С. 3 - 18.